

Handläggare
Fredrik Karlsson
Telefon: 0850820888**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2021-12-16

Månadsrapport november 2021

Månadsrapporter 2021

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för november 2021 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Sammanfattning

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett överskott om 10,0 mnkr efter resultatöverföringar. Överskottet i prognosen förklaras främst av att reglerna för statsbidrag generalschablon ändrats inför 2021. De nya reglerna innebär att medel förvaltningen fonderade sedan två år tillbaka måste bokföras som intäkter 2021. Om intäkterna inte motsvaras av ökade kostnader redovisas detta som ett positivt resultat i prognosen under verksamhetsområdet Nämnd och administration.

Förvaltningen följer ekonomins utveckling inom varje verksamhetsområde noga samt följeffekter på verksamhet och ekonomi till följd av pandemin.

Bakgrund

I enlighet med kommunfullmäktiges anvisningar för budgetuppföljning ska respektive nämnd löpande upprätta månadsprognoser med prognos på helårsutfall för att vara kontinuerligt uppdaterad om ekonomins och verksamhetens utveckling. Månadsvisa ekonomiska prognoser för utfallet per februari, mars, april (tartialrapport 1), maj, juli, augusti (tartialrapport 2), september, oktober och november redovisas till kommunstyrelsens förvaltning stadsledningskontoret.

Förvaltningens ekonomienhet handlägger ärendet som godkänns utav stadsdelsdirektör och nämnd innan det inrapporteras till stadsledningskontoret.

Ärendet

Månadsprognos för november månad följer budgetföljsamheten på övergripande nämndnivå, avdelningsnivå samt enhetsnivå.

Prognosen följer upp hur resultatenheters budgetföljsamhet påverkar resultatfonder.

Vidare följer månadsprognosen upp hur verksamhetsförändringar prognostiseras påverka budgetföljsamheten inom nämndens olika verksamhetsområden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Ekonomienheten inom Administrativa avdelningen i samverkan med förvaltningens övriga avdelningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Ekonomisk uppföljning

Före resultatöverföringar prognostiseras ett överskott om 23,4 mnkr och efter resultatöverföringar ett överskott om 10,0. Överskottet innan resultatöverföringar består främst utav ökad intäkt av statsbidrag generalschablon.

För investeringar prognostiseras en budget i balans.

Verksamhet, netto mnkr	Budget*	Avvikelse före res.fond	Förändr res.fond**	Avvikelse efter res.fond	Avvikelse VB 2020
Förskola	570,2	5,1	-4,9	0,2	1,0
Individ- och familjeomsorg Barn och unga	181,4	-16,5	0,0	-16,5	-4,8
Barn, kultur och fritid	39,2	1,2	0,0	1,2	1,8
Individ- och familjeomsorg Vuxna	47,4	-1,0	0,0	-1,0	0,0
Socialpsykiatri	66,4	1,9	0,2	2,1	3,9
Omsorg om personer med Funktionsnedsättning	492,7	-4,6	-1,7	-6,3	6,2
Arbetsmarknadsåtgärder	24,9	6,3	0,0	6,3	3,5
Ekonomiskt bistånd	161,3	-5,8	0,0	-5,8	-9,3
Äldreomsorg	763,4	-1,2	-7,0	-8,2	8,3
Stadsmiljö	47,4	0,0	0,0	0,0	-0,5
Nämnd och förvaltningsadministration	74,4	38,0	0,0	38,0	0,5
Summa	2 468,6	23,4	-13,4	10,0	10,5
Investeringar stadsmiljö	33,4	0,0	0,0	0,0	3,4
Investeringar maskiner och inventarier	7,9	0,0	0,0	0,0	6,2
Investeringar	41,3	0,0	0,0	0,0	9,6
*Budget inkl förväntade prestationer och budgetjusteringar.					
**(+) enheterna har underskott och hämtar från fonden, nämndens resultat ökar.					
(-) enheterna har överskott och lämnar till fonden, nämndens resultat minskar.					

Kostnader på grund av pågående pandemi

För att ge en överblick över reella kostnader av pågående pandemi redovisas bokförda kostnader som härrör direkt till pandemin i nedan tabell. Återredovisning av uppskattade ekonomisk påverkan till följd av pandemin, exempelvis kostnadsminskningar, görs under varje verksamhetsområde i ärendet.

Pandemi	Nämnd adm	loF BoU	Fritid	loF Vux	Ek bist ArbM	Soc. psyk	Funk	Stads- miljö	Fsk	ÄO	Total- summa, tkr
Kostnader januari-november (tkr)											
Inhyrd personal		5 886	21	11	420				648	209	7 194
Personalkostnader*		42	0	0	1 179	225	3 508		4 824	6 469	16 247
Övriga kostnader**	36	6	-2	0	0		64	57	700	88	949
Summa kostnader	36	5 933	19	11	1 599	225	3 572	57	6 172	6 766	24 390
* Personalkostnader: extra personal pga Covid-19											
** Övriga kostnader: exempelvis arbetskläder, kost, transporter, lokaler, inventarier)											

Statsbidrag på grund av pågående pandemi

STATSBIDRAG - PANDEMIN		Mnkr
Tilldelat statsbidrag		
högkostnadsskydd period jan-september	Ersättning kostnad sjukfrånvaro (högkostnadsskydd 2021 för höga sjuklönekostnader tilldelas endast för januari-september). Utbetalning till förvaltning har skett retroaktivt - Generellt statsbidrag!	19,5
Summering		19,5

Uppföljning av driftbudget

Förskola

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 0,2 mnkr efter resultatöverföringar.

Underskottet förklaras med prognostiserade negativa prestationsjusteringar om 25,0 mnkr. Barnantalet har ökat med 19 barn jämfört med oktober månad men är fortfarande betydligt lägre än motsvarande period år 2020. Minskning jämfört med november förra året motsvarar 115 barn. Det påverkar främst beställarens budget som består av fasta kostnader som hyror, IT-kostnader och löner för övergripande personal.

Negativ prestationsjustering till enheterna balanseras genom anpassning av kostnader för personal i förhållande till antal barn i förhållande till erhållna intäkter och påverkar inte i samma utsträckning.

Prognosen för beställaren försämras även av en negativ prognos för enheten Stureby som inte är en resultatenhet. Enheten Stureby prognostiserar ett underskott om cirka 1,9 mnkr. Orsaken är för stor personalgrupp i förhållande till ett minskat barnantal under höstterminen.

Utförare - Resultatenheter

Resultatenheterna prognostiserar överskott om 4,9 mnkr. Effekterna av pandemin har genererat lägre behov och kostnader för extrapersonal när sjukfrånvaro korrelerar mellan antal barn i verksamheten och personalbehovet. Sjuklönekostnader i november motsvarade 1,7 mnkr som var i samma nivå som sjuklönekostnader i oktober i år och 0,3 mnkr lägre än motsvarande period 2020. År 2019 motsvarande månad innan pandemins utbrott var sjuklönekostnaden cirka 1,2 mnkr som är 0,4 lägre än november 2021. Statsbidrag för sjuklönekostnad har i stor utsträckning täckt kostnader för hög sjukfrånvaro under perioden med pandemin fram till september månad som var sista månaden med statsbidraget.

Förvaltningen bedömer att platsgarantin kommer att uppfyllas under året. Behovet av platser inom förskolan ses kontinuerligt över och bedöms kunna tillgodoses inom stadsdelsområdet. Ersättning för platsgarantin förväntas bli 3,6 mnkr.

Nyckeltal	Snitt 2020	Okt 2020	Okt 2021
Antal barn	3 705	3 619	3507
Antal avdelningar	234	232	227
Snitt barngrupp	15,8	15,6	15,4
Antal barn/anställd	5,0	5,0	4,9
Andel legitimerade förskollärare, %	33,5%	34,6%	36,0%
<i>Statistik för November månad finns ej vid rapporttillfället!</i>			

Individ- och familjeomsorg för barn och ungdom

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 16,5 mnkr jämfört med budget.

Verksamheten arbetar löpande med att hitta möjligheter som leder till minskade placeringskostnader. Inflödet av anmälningar som resulterar i utredningar har ökat de senaste åren och är fortsatt högt. Flera utredningar leder även vidare till insatser i form av placeringar, vilket resulterar i höga placeringskostnader.

Även antal individer som är placerade inom ramen för lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) har ökat. Det är också ett ökat antal placeringar av kriminella ungdomar med högt våldskapital och vapen, där placeringen primärt handlar om att skydda samhället från ungdomen. Dessa placeringar är mycket vårdkrävande och kostsamma.

Kostnaderna för placeringar av äldre ungdomar på SIS-institution är fortsatt höga och har även ökat något jämfört med föregående månad. Även kostnaderna för placeringar på HVB-hem är fortsatt höga och har också ökat något jämfört med föregående prognos. Även kostnaderna för jourhem och stödboende är fortsatt höga, och även där är det en mindre ökning i prognosen jämfört med föregående månads prognos.

Kostnaderna för arvoderade familjehem är fortsatt höga, men ökar däremot inte. Det beror främst på att det är fortsatt svårt att rekrytera familjehem som arvoderas via förvaltningen. Behovet av nya familjer är dock stort och det finns en kö av barn i väntan på familjehem. Det medför i sin tur att barn antingen blir kvar i jourhem längre än önskvärt, eller att placeringar i externa familjehem ökar. Kostnaderna för externa familjehem har ökat under året och är fortsatt höga i prognosen. Det finns en oro för att denna situation ska fortsätta, vilket är kostnadsdrivande.

Det är betydligt färre ensamkommande barn (EKB) jämfört med förra året och verksamheten har lägre kostnader för den

målgruppen. Det innebär också lägre intäkter från Migrationsverket. Intäkterna från Migrationsverket täcker kostnaderna för ensamkommande barn.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 1,2 mnkr.

Individ- och familjeomsorg för vuxna

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 1,0 mnkr jämfört med budget.

Underskottet beror på att det har inkommit flera nya, dyra och sent inkomna, placeringar inom både missbruk och relationsvårdsteamet som inte var kända vid förra prognosen.

Det har varit ett ökat inflöde av LVM-anmälningar, främst under andra halvan av året. Hittills i år (januari-november) har det inkommit 150 LVM-anmälningar, jämfört med 100 anmälningar under hela 2020. Anmälningarna har resulterat ett ökat antal placeringar i olika vårdformer, främst under sista kvartalet.

Verksamheten arbetar kontinuerligt med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden, liksom med att minska kostsamma placeringar. Det möjliggörs bland annat genom att i hög grad använda mindre kostsamma försöks- och träningslägenheter i förvaltningens regi.

Socialpsykiatri

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 2,1 mnkr jämfört med budget.

Beställare

Beställarenheten prognostiserar ett överskott om 2,1 mnkr som beror på lägre kostnader för beviljade insatser. Verksamheten arbetar kontinuerligt med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden.

Utförare

Utförarenheten prognostiserar ett underskott om 0,2 mnkr före resultatöverföring och ett kostnadsutfall i nivå med budget efter resultatöverföring.

Enheten arbetar med kostnadsmedvetenhet och ser kontinuerligt över sina kostnader. Resultatenheten undersöker möjligheter att kostnadseffektivisera verksamheterna vid byte av lokaler, då hyreskontrakt löper ut. Enheten arbetar även med en generell översyn av rutiner som påverkar dess ekonomi, bl.a. gällande schemalagging av personal.

Stöd och service för personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 6,3 mnkr jämfört med budget.

Beställare

Beställarenheten prognostiserar ett underskott om 6,2 mnkr.

Underskottet beror främst på att det tilldelade fasta anslaget inte täcker vissa kostnader enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Det finns ett större behov av insatser än det fasta anslaget medger. Bland annat finns ett flertal individer som har omfattande behov av boendeinsatser där nivåersättningen, i olika boendeformer, inte täcker dygnskostnaden.

Det fasta anslaget medger även en för låg täckning av kostnader för turbundna resor. Turbundna resor går med ett underskott som prognostiseras till 7,1 mnkr.

Verksamheten följer löpande upp underskotten med utgångspunkt att identifiera åtgärder, med hänsyn till rättssäkerhet och ekonomi. Tidigare handlingsplan har reviderats och flera delar av planen har införlivats som löpande rutiner i verksamhet.

Viktigt är att kontinuerligt arbeta med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden, liksom med att minska kostsamma placeringar. Exempelvis är en rutin för uppföljning av dygnspriser för boenden utanför LOV numer en del av det löpande arbetet i verksamheten för kontroll av att extern part inte tar ut överpriser vid placeringar.

Utförare

Resultatenheterna prognostiserar ett överskott om 6,2 mnkr och ökar sina fonder med 1,7 mnkr.

Utförarenheterna har under året gjort Anpassningar av verksamheterna för att minska kostnader. Bland annat har samarbeten utvecklats över enhetsgränser för att hantera övertalighet av personal. Till följd av en kostnadsmedveten budgethållning samt beviljade statsbidrag för coronarelaterade kostnader går utförarenheterna med överskott.

Enheterna har även tilldelats 3,8 mnkr för särskild redovisning av två brukare med omfattande behov av stöd.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 6,3 mnkr.

Överskottet finns både inom feriearbeten och övriga arbetsmarknadsinsatser.

På grund av pågående pandemi har det varit svårare än normalt att hitta arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, såsom visstidsanställningar, arbetsträning och OSA-platser. Prognosen är därför ett överskott inom dessa verksamheter.

Överskottet inom feriearbeten beror på att de sociala avgifterna för ungdomar har sänkts samt på extra pandemirelaterade statsbidrag samt statsbidrag för riktade satsningar. Förvaltningen följer vidare utveckling av kostnaderna för höstlov och jullov.

Förvaltningen arbetar fortsatt intensivt med att i så hög utsträckning som möjligt erbjuda arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, såsom visstidsanställningar, arbetsträning och OSA-platser. Syftet är att använda tilldelade budgetmedel för insatser som motverkar att personer riskerar att fastna i långvarig arbetslöshet och i förlängningen även riskera ett långvarigt bidragsberoende.

Förvaltningen har även arbetat med att kunna erbjuda alternativa feriejobb för att kunna nå årsmålet på 800 platser. Pandemin har medfört att äldreomsorg och förskola inte har kunnat erbjuda platser, men en mängd alternativa platser har tagits fram, framförallt inom parkskötsel och fritid. I nuläget räknar förvaltningen med att under året kunna erbjuda cirka 950 ungdomar feriearbete under sommar-, höst- och jullov.

En del av de extra platserna utöver budgeterat antal har ingått i en riktad satsning att erbjuda feriejobb till nyanlända ungdomar, vilket har finansierats av generalschablonen. Utöver det har förvaltningen även kunnat söka extra statsbidrag på grund av pandemin för att finansiera ytterligare extra ferieplatser.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 5,8 mnkr jämfört med budget.

Underskottet beror dels på den höga nivå på bidragshushåll som varit under året, dels på lägre intäkter än budgeterat. I prognosen ingår att nuvarande höga nivå på antal bidragshushåll minskar något under årets sista månad samt ett lite överskott om 0,2 mnkr på handläggning. Vad gäller intäkterna är det både färre felaktiga utbetalningar (FUT) och färre intäkter från försäkringskassan. Det i sin tur har att göra med att målgruppen för ekonomiskt bistånd är delvis förändrad på grund av pandemin.

Det är även lägre schablonintäkter från Migrationsverket än budgeterat. Prognosen för såväl utbetalt bistånd som handläggning förutsätter även fortsatt användning av generalschablon utöver tilldelad budget, för bidragshushåll i denna målgrupp.

Prognosen för utbetalt bistånd är fortsatt svårbedömd och osäkerhetsfaktorn hög, då pandemins utveckling samt de samhällsliga konsekvenserna av pandemin är fortsatt mycket osäkra. Förvaltningen följer utvecklingen noggrant.

Tabellen nedan visar utvecklingen under januari-november, jämfört med genomsnitt tidigare år samt även ett genomsnitt för maj-december 2020. Ökningen av antal bidragshushåll under pandemins första skede avstannade under hösten 2020. Nivån 2021 har varit fortsatt hög och snittet för januari-oktober 2021 är 1 148 hushåll, vilket nästan är på samma nivå som hösten 2020.

Snittet för maj-augusti (1 158) var högre än snittet för januari-april (1 148), men under hösten har antalet ärenden börjar sjunka något. November är än så länge preliminär, men den preliminära nivån 1 097 hushåll är något lägre än förra månadens preliminära nivå (1 100) och snittet för september-november (prel) är 1 118 hushåll.

Medelbidraget per hushåll har ökat och är högre 2021 än föregående år, vilket medför att utbetalt bistånd i kronor också är högre per månad 2021 än 2020.

De pandemirelaterade nytillkomna ärendena under 2020 var 110, men ökningen av det totala antalet bidragshushåll motverkades av att antal ungdomar under 25 år minskade med 39 under 2020 (från 125 i januari 2020 till 86 i december 2020). En stor del av den minskningen stod nyanlända för, där övergång till studier med studiemedel var den vanligaste orsaken. Under 2021 har det inte tillkommit några nya pandemirelaterade ärenden.

Ekonomiskt bistånd	<i>Snitt 2019</i>	<i>Snitt 2020</i>	<i>snitt maj-dec</i>	<i>Snitt jan-apr</i>	<i>Snitt maj-aug</i>	Sept	Okt	Nov prel
Antal bidragshushåll	1 102	1 137	1 151	1 148	1 158	1 136	1 120	1 097
Antal ungdomar <25 år	136	107,75	105,5	83,25	88,25	82	76	69
Utbetalt bidrag, mnkr	10,86	11,43	11,55	11,81	12,28	12,22	11,48	10,99
Utbetalt bidrag för boende, mnkr	0,49	0,6117	0,64	0,84	1,00	0,96	0,73	0,68
Medelbidrag, kronor	9 850	10 051	10 035	10 294	10 608	10 761	10 252	10 016
Statistik från Sweco (Paraplyet)								

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
 Administrativa avdelningen

Slakthusplan 8 A
 Box 81
 121 22 Johanneshov
 Växel 08-508 14 000
 eav@stockholm.se
 start.stockholm

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 8,2 mnkr jämfört med budget.

Före resultatöverföring prognostiseras ett underskott om 1,2 mnkr vilket beror i huvudsak på ett sammantaget underskott hos utförarenheterna. Resultatenheterna prognostiserar ett överskott och beräknar att öka sina fonder med cirka 7,0 mnkr.

Pandemin och dess effekter på verksamheten är fortsatt svåra att bedöma fullt ut. Möjligt scenario med smittspridning till vintern, vaccinationstäckning, upphörande av tillfälliga restriktioner och regler samt rekommendationer är exempel på osäkerhetsfaktorer.

Verksamhetsomstruktureringar under 2020 och stängning av två särskilda boenden 2021 har ställt äldreomsorgen inför två stora utmaningar i år. Det handlar om hantering av mycket höga kostnader på grund av tomgångshyror och övertalig personal.

Personal från avvecklad verksamhet och personal som stannar kvar efter att verksamhet har upphandlats har integrerats i övrig ordinarie verksamhet, men verksamheterna saknar budgetmedel för den personalen. En del av kostnaderna för personalöverkapacitet, finansieras med en central budgetreserv på avdelningsnivå om 8,0 mnkr. Dessa lönekostnader uppgår uppskattningsvis till ca 27,3 mnkr, inklusive kostnader för avgångsvederlag, i år. Äldreomsorgen har tilldelats extra medel för omstruktureringarkostnader om 27,9 mnkr för verksamhetslokaler och lägenheters tomgångshyror år 2021.

Beställarenheten

Beställarenheten bedöms hålla sin budget, inte minst på grund av att ansökan för omstruktureringar om 27,9 mnkr för tomgångshyror beviljats.

En jämförelse mellan budgeten och utfallet av insatser t.o.m. oktober visar att den budgeterade nivån för särskilda boenden håller, men det gör det inte för hemtjänstinsatser i ordinärt boende. Beslut om vård- och omsorgsinsatser tenderar att öka under året medan servicehus insatser tenderar att minska. Utförda hemtjänsttimmarna i snitt per månad har ökat något (1,9 procent) jämfört med andra halvåret 2020.

Nyckeltal	Snitt 2020	Budget 2021	Snitt jan t.o.m. okt
Vård- och omsorgsboende, antal månadspersoner	472	472	478
Servicehus, antal månadspersoner	177	146	134
Hemtjänst, utförda dagtimmar	40 126	37 385	41 151
<i>Statistik för November månad finns ej vid rapporttillfället!</i>			

I beställarens budget ingår särskilda boendens hyror och avgifter. Äldreomsorgens nettokostnader för lokaler ökar när behovet av äldreboende har minskat och stängning av sammanlagt 220 lägenheter har slutförts i år. Tomgångshyrorna bedöms uppgå till cirka 35,0 mnkr i år. Tilldelade omstruktureringsmedel för tomgångshyror täcker 79,7 procent av de prognostiserade kostnaderna.

Utförarenheterna

Utförarenheterna sammantaget visar underskott men resultatenheterna visar överskott och prognostiserar att öka sina fonder med 7,0 mnkr.

Underskotten beror främst på att anställda från avvecklade eller upphandlade verksamheter finns kvar i förvaltningen. Hanteringen av överanställningar har under pandemin kunnat hanteras delvis genom att verksamheten krävt en viss förstärkning samt att utförarna har kunnat organisera förstärkningsteam och kohortvård med erfaren månadsanställd personal. Behovet av att ta in timvikarier, vid till exempel sjukfrånvaro eller semester, har minskat. Timanställdas andel av arbetade timmar har minskat från 22,8 procent förra året till 16,3% till och med oktober i år.

Överskott inom resultatenheter beror främst på tillskott av statsbidrag samt olika stimulansmedel från främst äldrenämnden. Hemtjänstutförare i egen regi har också utfört 91,4 procent av de biståndsbedömda timmarna fram till oktober, vilket är 2,4 procent mer än hela förra året.

Särskilda boende är färre jämfört med förra året. Efter stängning av flera särskilda boende och övergången till privat regi av Tussmötegården finns två servicehus och två vård- och omsorgsboende kvar i egen regi. Alla fyra boenden har haft problem med låg beläggning i år, vilket påverkar deras intäkter negativt. Beläggningsgraden har varit 81,2 procent på servicehusen och 88,4 procent på vård- och omsorgsboende.

Stadsmiljö

Verksamhetsområdet prognostiserar en nettokostnadsnivå inom ramen för fastställd budget.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 38 mnkr jämfört med budget.

Överskottet består av statsbidrag generalschablon utan motsvarande planerade kostnader i prognosen.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för november 2021 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Anna Larsson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga

1. Ekonomisk uppföljning November

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2021-12-16
Anna Larsson, Avdelningschef	2021-12-16